

UZASADNIENIE
DO PROJEKTU UCHWAŁY
W SPRAWIE UCHWALENIA PROGRAMU WSPÓŁPRACY GMINY
CIESZYN Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI ORAZ PODMIOTAMI
DZIAŁAJĄCYMI W ZAKRESIE POŻYTKU PUBLICZNEGO NA ROK 2026

Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie nakłada na organy stanowiące jednostki samorządu terytorialnego obowiązek uchwalenia rocznego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz z podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 w/w ustawy.

Projekt Programu na rok 2026 został opracowany w oparciu o Program współpracy gminy Cieszyn z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami działającymi w zakresie pożytku publicznego na rok 2025, z uwzględnieniem zmian zaproponowanych przez członków Zespołu opracowującego projekt Programu współpracy gminy Cieszyn z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami działającymi w zakresie pożytku publicznego na rok 2026, powołanego Zarządzeniem Nr 0050.339.2025 Burmistrza Miasta Cieszyna z dnia 09 czerwca 2025 roku.

Skład Zespołu stanowiło sześcioro przedstawicielek i przedstawicieli Burmistrza, jeden przedstawiciel Rady Miejskiej Cieszyna, jedna przedstawicielka Cieszyńskiej Rady Seniorów, dwie przedstawicielki Gminnej Rady Działalności Pożytku Publicznego w Cieszynie oraz jeden przedstawiciel Młodzieżowej Rady Miejskiej Cieszyna.

W ramach prac Zespołu odbyły się 2 spotkania robocze oraz niezbędna komunikacja drogą elektroniczną i telefoniczną, podczas których został opracowany projekt Programu na rok 2026.

W okresie od 1 do 15 września 2025 r. trwały konsultacje z mieszkańcami, a także z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami działającymi w zakresie pożytku publicznego. W trakcie konsultacji społecznych nie wpłynęła żadna uwaga w sprawie przedmiotowego projektu uchwały, zarówno od mieszkańców, jak i organizacji pozarządowych.

Projekt został także przekazany do zaopiniowania Cieszyńskiej Radzie Seniorów, Gminnej Radzie Działalności Pożytku Publicznego w Cieszynie, Młodzieżowej Radzie Miejskiej Cieszyna oraz Cieszyńskiej Radzie Sportu. Zarówno Cieszyńska Rada Seniorów, jak i Gminna Rada Działalności Pożytku Publicznego w Cieszynie oraz Młodzieżowa Rada Miejska Cieszyna pozytywnie zaopiniowały projekt, przy czym:

- Cieszyńska Rada Seniorów zgłosiła 1 propozycję zmiany, która nie została uwzględniona. Propozycja dotyczyła zmiany nazwy oraz koncepcji „utworzenia Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych i Inicjatyw Społecznych” na „wspieranie lub wspieranie instytucjonalne i finansowe dla Otwartej – Miejsca Aktywnej Integracji, pełniącej jednocześnie funkcję Centrum Organizacji Pozarządowych i Inicjatyw Społecznych”. Ze względów formalnych „Otwarta – Miejsce Aktywnej Integracji” nie może przez okres najbliższych 5 lat pełnić funkcji Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych i Inicjatyw Społecznych, ani proponowanej przez Radę Seniorów koncepcji Centrum Aktywności Społecznej (CAS), ani też proponowanej przez Radę Seniorów koncepcji Centrum Organizacji Pozarządowych (COP).

- Cieszyńska Rada Sportu zgłosiła 1 propozycję zmiany, która została częściowo uwzględniona. Propozycja dotyczyła zwiększenia środków z wydatków bieżących przekazywanych dla NGO w ramach Programu współpracy z 1 505 000 zł do 2 000 000 zł. Środki w Programie współpracy na rok 2026 zostały zwiększone do 1 750 000 zł.
- Młodzieżowa Rada Miejska Cieszyna zgłosiła 2 uwagi, z których jedna została uwzględniona. Pierwsza uwaga dotyczyła usunięcia z zakresów przedmiotowych „wypoczynku dzieci i młodzieży” i nie została uwzględniona. Ten cel Gmina Cieszyn realizuje ze środków pozyskiwanych z innego źródła, którym jest Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Cieszyna. Druga uwaga dotyczyła zwiększenia środków z wydatków bieżących przekazywanych dla NGO w ramach Programu współpracy. Uwaga została uwzględniona, a środki w Programie współpracy na rok 2026 zostały zwiększone z 1 505 000 zł do 1 750 000 zł.

Projekt Programu spełnia wymogi zawarte w art. 5a przedmiotowej ustawy w zakresie niezbędnych elementów, które powinny znaleźć się w Programie.

W Programie przewidziano różnorodne, zgodne z ustawą, formy współpracy z organizacjami pozarządowymi, w tym zlecanie zadań, udzielanie pożyczek, itp. Współpraca, podobnie jak w poprzednich latach, prowadzona będzie w oparciu o zasady równości i suwerenności, jawności i przejrzystości, a także pomocniczości.

W projekcie Programu współpracy na rok 2026, w porównaniu do Programu obowiązującego w roku 2025, dokonano zmian zapisów w następujący sposób:

1. W całym dokumencie projektu Programu współpracy na rok 2026 dokonano ujednolicenia określeń związanych z płciami, a zatem używana jest forma podwójna na zasadzie: „mieszkanki i mieszkańcy”, „uczniowie i uczennice”, „przedstawicielki i przedstawiciele”, etc.
2. W § 6 pn. Formy współpracy - w poszczególnych zakresach dokonano następujących zmian:
 - 2.1. przeformułowano brzmienie pkt 4, dodano aspekt środowiskowy, a pkt 4 uzyskał brzmienie: „Stosowanie odpowiedzialnych społecznie zamówień publicznych, uwzględniających aspekty społeczne i środowiskowe (klauzule społeczne)”;
 - 2.2. w pkt 11 dodano nową formę upowszechniania informacji o działalności organizacji pozarządowych: „przekazywanie informacji poprzez platformę Generator eNGO”;
 - 2.3. w pkt 12 dodano promocję przekazywania 1,5 % podatku dochodowego na organizacje pożytku publicznego również na „profilu Facebook - ngo.cieszyn.pl”;
 - 2.4. wykreślono pkt 20, który brzmiał: „edukację w zakresie stosowania zapisów pzp (klauzule społeczne)”, a następnie zmieniono numerację kolejnych punktów.
3. W § 7 pn. Okres realizacji Programu - zaktualizowano okres realizacji.
4. W § 9 pn. Wysokość środków przeznaczonych na realizację Programu zwiększono kwotę na dotacje przekazywane organizacjom pozarządowym na realizację zadań publicznych z 1 305 000 zł do 1 550 000 zł.
5. W § 10 pn. Sposób oceny realizacji Programu:
 - 5.1. w ust. 1 pkt 4 dodano „w tym umów wieloletnich”;
 - 5.2. w ust 1 pkt 7 usunięto całość tego punktu, który brzmiał: „liczba umów zawartych z organizacjami w formie powierzenia, wsparcia, w tym umów wieloletnich”;

- 5.3. ust. 1 pkt 9 dodano „organizacji”, a tym samym punkt ten otrzymał brzmienie:
„wysokość wkładu własnego finansowego organizacji przeznaczonego na realizację zadań”;
- 5.4. ust. 1 pkt 10 dodano „organizacji”, a tym samym punkt ten otrzymał brzmienie:
„wartość wkładu osobowego organizacji, na realizację zadań publicznych”;
- 6. W § 11 pn. Informacja o sposobie tworzenia Programu oraz o przebiegu konsultacji:
 - 6.1. zaktualizowano: daty dokumentów, których dotyczy i na których opiera się Program współpracy, skład zespołu oraz liczbę spotkań roboczych, a także stanowiska rad: Cieszyńskiej Rady Seniorów, Gminnej Rady Działalności Pożytku Publicznego w Cieszynie, Młodzieżowej Rady Miejskiej Cieszyna oraz Cieszyńskiej Rady Sportu, które opiniowały projekt Programu.
 - 6.2. opisano działania zespołu podejmowane w czasie prac nad Programem, zaktualizowano informacje dotyczące przebiegu konsultacji społecznych z mieszkańcami i z organizacjami pozarządowymi oraz złożonego sprawozdania z przebiegu konsultacji.

Wprowadzone zmiany, względem Programu uchwalonego na rok 2025, mają na celu dostosowanie Programu do zachodzących zmian zarówno w sferze działalności pożytku publicznego jaki i zmian zachodzących w potrzebach Gminy Cieszyn.